adviseurs voor leefomgeving

Project-mer-beoordeling

Lieversdijk te Haart

Gemeente Aalten

Projectnummer: 4064.01
Versie: 1
Datum: 30-07-2025

Inhoud

Inhoud ***0***

1. Algemeen ***1***

2. Toetsing ***2***

2.1 Algemeen **2**

2.2 De kenmerken van het project **2**

2.3 De plaats waar het project wordt verricht **3**

2.4 De kenmerken van het potentiële effect **6**

2.4.1 Luchtkwaliteit 6

2.4.2 Beschermde natuurgebieden 6

2.4.3 Overige milieuaspecten 7

3. Conclusie ***8***

1. Algemeen

Om te bepalen of voor het project een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld, is het van belang om te kijken of de ontwikkeling is opgenomen in Bijlage V bij het Omgevingsbesluit. In Bijlage V bij het Omgevingsbesluit staat in de eerste kolom de omschrijving van projecten. In de vierde kolom staan de besluiten waarvoor de mer-verplichtingen gelden. Dit zijn besluiten zoals:

- een omgevingsvergunning;
- een projectbesluit;
- het omgevingsplan (incl. buitenplanse omgevingsplanactiviteiten).

Indien het project voldoet aan de omschrijving in kolom 1, en het besluit in de laatste kolom staat, dient er te worden gekeken naar kolom 2 en vervolgens naar kolom 3. Als het project voldoet aan de voorwaarden van kolom 2, dan is er een project-mer-plicht. Als het project voldoet aan de voorwaarden in kolom 3, dan is er een project-mer-beoordelingsplicht. Voor een project waar in kolom 2 geen voorwaarden zijn opgenomen, en waar volgens kolom 3 een project-mer-beoordeling verplicht is, dient altijd een project-mer-beoordeling te worden uitgevoerd, voordat duidelijk is of er voor het project een MER moet worden opgesteld.

	Kolom 1	*Kolom 2*	*Kolom 3*	*Kolom 4*
Nr.	*Projecten*	*Gevallen waarin de mer-plicht geldt (artikel 16.43, eerste lid, aanhef en onder a, van de wet)*	*Gevallen waarin de mer-beoordelingsplicht geldt (artikel 16.43, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet)*	*Besluiten als bedoeld in artikel 11.6, derde lid, onder c, van dit besluit*
J11	Stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra en de aanleg van parkeerterreinen	Niet van toepassing	Aanleg, wijziging of uitbreiding	Het omgevingsplan

Indien een project project-mer-beoordelingsplichtig is, wordt door het bevoegd gezag getoetst of er bij het project aanzienlijke milieueffecten kunnen optreden. Er zijn twee uitkomsten mogelijk:

- Aanzienlijke milieueffecten zijn niet uitgesloten: er volgt een mer-procedure, waarbij een milieueffectrapport (MER) moet worden gemaakt.
- Aanzienlijke milieueffecten zijn uitgesloten: er is geen mer-procedure nodig en er hoeft geen MER te worden gemaakt.

2. Toetsing

2.1 Algemeen

De gemeente Aalten is voornemens het perceel aan de Lieversdijk in buurtschap Haart, in gebruik als groene buitenruimte van de naastgelegen basisschool, te herontwikkelen naar een kleinschalige woningbouwlocatie. Met dit initiatief wordt ingespeeld op de actuele behoefte aan betaalbare woningen voor starters en senioren in de kern Haart. Het huidige gebruik en de bestemmingen van het gebied ('Sport' en 'Maatschappelijk') laten woningbouw niet toe. Om de ontwikkeling mogelijk te maken is een wijziging van het omgevingsplan noodzakelijk.

Het doel van de eerste verkenning van deze ontwikkeling is de toevoeging van minimaal zes woningen, in de categorie sociale koop en/of betaalbare huur, waarbij landschappelijke inpassing en behoud van het groene karakter van de locatie centraal staan. Wegens economische redenen is daarna besloten om de beoogde zes woningen op te schalen naar in totaal dertien woningen. Met de beoogde ontwikkeling wordt bijgedragen aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, passend binnen de ruimtelijke kwaliteiten en beleidskaders van de gemeente Aalten.

De ontwikkeling voorziet in de realisatie van dertien woningen, verdeeld over diverse woningtypes: twee-onder-één-kapwoningen, levensloopbestendige woningen en rijwoningen. Binnen het plan staan duurzaamheid, landschappelijke inpassing en ecologische meerwaarde centraal.

De realisatie van de woningen kan worden gekwalificeerd als 'Stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra en de aanleg van parkeerterreinen' als genoemd in onderdeel J11 in Bijlage V bij het Omgevingsbesluit. Bij deze projecten is er geen sprake van een directe MER-plicht.

Bij het bepalen van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu wordt, conform de Bijlage III van de Europese Richtlijn, ingegaan op de volgende onderdelen:
- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

2.2 De kenmerken van het project

De beoogde ontwikkeling voorziet in het realiseren van dertien woningen, met een differentiatie in woningtypes, gericht op starters en senioren. De woningen zullen passen binnen het dorpse karakter van Haart.

Binnen het woonprogramma worden dertien woningen gerealiseerd, verdeeld onder:
- 2 twee-onder-één-kapwoningen (beukmaat 6,9 m).
- 3 levensloopbestendige woningen (6,3 m).
- 2 rijwoningen (6 m).
- 6 rijwoningen (4,3 m).

Het schetsontwerp omvat de toevoeging van dertien woningen in vier woonblokken. Hiervan zijn twee twee-onder-een-kapwoningen, drie levensloopbestendige rijwoningen en acht eengezins- of starterswoningen, verdeeld over twee rijen. De woningen worden één laag met een hoge kap waardoor het aansluit bij het bestaande dakenlandschap van de rand van Haart. Bij de levensloopbestendige woningen bevinden zich alle voorzieningen op de begane grond, de twee-onder-een-kapwoningen en eengezinswoningen bestaan binnen deze vorm wel uit drie woonlagen.

2.3 De plaats waar het project wordt verricht

Op het perceel aan de Lieversdijk, in de hoek van de Lieversdijk en de Drenthelweg, bevindt zich een groene buitenruimte van de naastgelegen basisschool 't Möllenveld. Het projectgebied bestaat voornamelijk uit gras met een aantal speelelementen en is ingekaderd met een stevige groenstructuur met heesters en bomen. Het projectgebied kent een omvang van circa 0,6 hectare.

Natura 2000
Het projectgebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied betreft Bekendelle, dat op circa 3,2 kilometer ten noordoosten van het projectgebied ligt. Andere Natura 2000-gebieden op minder dan 10 km afstand zijn het Korenburgerveen (ca. 5,1 km), Wooldse Veen (ca. 6,4 km) en Willinks Weust (ca. 9,6 km) en het in Duitsland gelegen Burlo-Vardingholter Venn und Entenschlatt (ca. 6,6 km). Op de navolgende kaart is de ligging van het projectgebied ten opzichte van de Natura 2000-gebieden weergegeven (Figuur 1).

Figuur 1. Ligging onderzoeksgebied (pijl) ten opzichte van de nabijgelegen Natura 2000-gebieden in Nederland (groen gearceerde vlakken) en de nabijgelegen Natura-2000 gebieden in Duitsland (geel gearceerd vlak).

Gezien het type werkzaamheden en de ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van de Natura 2000-gebieden zijn er geen negatieve effecten als oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, optische verstoring en verstoring door trilling, geluid en mechanische effecten. De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is namelijk meer dan 1 km. Door het gebruik van werktuigen en een toename van voertuigbewegingen kunnen er wel gevolgen zijn door stikstofdepositie vanuit de lucht. Omdat er vijf Natura 2000-gebieden op minder dan 10 km afstand van het onderzoeksgebied liggen, vindt er mogelijk stikstofdepositie plaats op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van dit Natura 2000-gebied. Om de eventuele effecten van stikstofdepositie inzichtelijk te maken wordt aangeraden om een AERIUS-berekening (voortoets stikstof) uit te laten voeren voor zowel de realisatiefase als gebruiksfase. Negatieve effecten op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden kunnen worden uitgesloten als uit de AERIUS-berekening blijkt dat er geen toename van stikstofdepositie groter dan 0,00 mol N/ha/jr plaatsvindt.

Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone

Het onderzoeksgebied ligt op ca. 0,5 km afstand van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en op ca. 0,4 km afstand van de Groene Ontwikkelingszone (GO) (Figuur 2). Gezien de ligging buiten deze gebieden worden de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van het GNN en de GO bij de werkzaamheden niet aangetast. Op de navolgende kaart is de ligging van het projectgebied ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone weergegeven (Figuur 2).

Figuur 2. Ligging projectgebied (rood) t.o.v. het Gelders Natuurnetwerk (donkergroen) en de Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen).

2.4 De kenmerken van het potentiële effect

Er geldt geen directe mer-plicht voor het project. Om aan te tonen dat het niet noodzakelijk is een MER voor onderhavig project op te stellen, wordt in navolgende paragrafen van dit hoofdstuk aangetoond dat voor dit project geen sprake is van negatieve effecten op het milieu.

Op grond van de kenmerken van het plan en de ligging, kan de realisatie van de woningen in potentie de volgende milieueffecten hebben:

- verslechtering van de luchtkwaliteit in de omgeving;
- invloed op omliggende beschermde natuurgebieden.

2.4.1 Luchtkwaliteit

Bij het toelaten van activiteiten of werken zijn op grond van 5.53 Bkl activiteiten en werken die niet in betekenende mate (NIBM) bijdragen aan de luchtverontreiniging in beginsel vrijgesteld van toetsing aan de rijksomgevingswaarden voor NO_2 en PM_{10}. Er is sprake van NIBM wanneer de toename van de concentratie NO_2 en PM_{10} in de buitenlucht niet hoger is dan 3% van de omgevingswaarde voor de jaargemiddelde concentratie. Woonwijken zijn NIBM als het gaat om maximaal:

- 1.500 woningen bij 1 ontsluitingsweg;
- 3.000 woningen bij 2 of meer ontsluitingswegen.

Het project voorziet in de realisatie van dertien woningen. Hiermee is het project NIBM. Het initiatief zorgt niet voor een verslechtering van de luchtkwaliteit in de omgeving. Hiermee is het project vrijgesteld van toetsing aan de rijksomgevingswaarden voor NO_2 en PM_{10}.

2.4.2 Beschermde natuurgebieden

Voor het initiatief is door Buro Ontwerp & Omgeving in juli 2025 een quickscan natuurtoets uitgevoerd[1]. In dit onderzoek is ingegaan op de effecten van het voorgenomen initiatief op omliggende beschermde natuurgebied.

Natura 2000-gebieden
Het projectgebied ligt buiten Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde gebied ligt op circa 3,2 kilometer afstand. Vanwege deze afstand, de potentiële effecten, bekende dosis-effectrelaties (de relatie tussen de hoeveelheid van een stof of een stralingsdosis en het effect ervan op een organisme) en de aard/omvang van de voorgenomen ontwikkeling, zijn negatieve effecten, met uitzondering van stikstofdepositie, op voorhand uitgesloten.

Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect. Externe effecten als gevolg van licht, trilling en geluid door de voorgenomen plannen zijn, gezien de afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet te verwachten. Externe effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie zijn op basis van de voorgenomen ingreep op voorhand niet uit te sluiten. Vervolgonderzoek in het kader van de gebiedsbeschermingsparagrafen uit hoofdstuk 11 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) ten aanzien van stikstof wordt noodzakelijk geacht. Dit kan in eerste instantie worden onderzocht middels een modelberekening (Aerius-calculator).

[1] Buro Ontwerp & Omgeving, 28 juli, Quickscan flora en fauna Lieversdijk te Haart, projectnr. 4064.01

Om die reden is door de gemeente Aalten in 2025 een onderzoek stikstofdepositie uitgevoerd.

Uit de AERIUS-berekening blijkt dat er geen stikstofdepositie groter dan 0,00 mol N/ha/jaar plaatsvindt in de gebruiksfase. Er is dus geen significante toename als gevolg van het initiatief. Er is ook voor de realisatiefase een AERIUS-berekening uitgevoerd. Ook in de realisatiefase blijkt dat er geen depositie groter dan 0,00 mol N/ha/jaar plaatsvindt.

Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone
Gezien de aard en omvang van de voorgenomen ontwikkeling en het tussenliggende bebouwde gebied dat een afschermde werking heeft, is geen sprake van aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN en GO.

Het projectgebied ligt buiten het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone. Het voorgenomen project heeft gezien de afstand tot deze gebieden (0,4 kilometer), de ligging buiten de bebouwde kom en de aard en omvang van de plannen geen effect op deze gebieden. De provincie Gelderland kent geen externe werking. Vervolgstappen ten aanzien van het GNN en GO zijn niet aan de orde.

2.4.3 Overige milieuaspecten

Gezien de aard van de ontwikkeling zijn er geen andere effecten te verwachten. Daarnaast zijn alle overige milieu- en omgevingsaspecten beschreven in het TAM-Omgevingsplan ‘TAM-Omgevingsplan Lieversdijk te Haart’ in het kader van de omgevingsvergunning. Hieruit blijkt dat geen van de overige milieu- en omgevingsaspecten een belemmering vormt voor de ontwikkeling.

3. Conclusie

Op grond van het voorgaande kan geconcludeerd worden dat mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu als gevolg van het initiatief kunnen worden uitgesloten. Voor het initiatief hoeft geen mer-procedure te worden doorlopen.

adviseurs voor
leefomgeving